

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Rätten och samhället

Tema: Rättssystemets funktion och betydelse

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för rättssystemets funktion och dess betydelse i samhället. Eleverna ska kunna visa sin förmåga att analysera och reflektera över olika rättsliga begrepp och fenomen.

Centralt innehåll

Rättsordningens funktion i samhället

Betygskriterium (E)

Eleven kan redogöra för grundläggande begrepp inom rättssystemet.

Källa: (Gy11, Kursplan Rätten och samhället)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vilket av följande är inte en del av rättssystemet?
 - A) Domstolar
 - B) Polisen
 - C) Skatteverket
 - D) Åklagare
2. Vilken typ av lag reglerar brott och straff?
 - A) Civilrätt
 - B) Straffrätt
 - C) Förvaltningsrätt
 - D) Internationell rätt
3. Vad är syftet med rättssäkerhet?
 - A) Att skapa ojämlikhet
 - B) Att skydda individers rättigheter
 - C) Att möjliggöra korruption
 - D) Att öka brottsligheten
4. Vilken instans prövar mål i överklagande?
 - A) Tingsrätt
 - B) Hovrätt
 - C) Förvaltningsrätt

- D) Kammarrätt
- 5. Vad kallas den lag som stiftas av riksdagen?
 - A) Förordning
 - B) Lag
 - C) Beslut
 - D) Rättspraxis
- 6. Vad är en rättskälla?
 - A) En domstolsbeslut
 - B) En lagtext
 - C) En artikel
 - D) En insändare
- 7. Vilken rättighet skyddas av Europakonventionen?
 - A) Rätt till arbete
 - B) Rätt till utbildning
 - C) Rätt till liv
 - D) Rätt till bostad
- 8. Vad innebär offentlighetsprincipen?
 - A) Att ingen får ta del av handlingar
 - B) Att vissa handlingar är hemliga
 - C) Att allmänheten har rätt att ta del av offentliga handlingar
 - D) Att bara myndigheter får tillgång till handlingar
- 9. Vilken instans är högst i det svenska rättssystemet?
 - A) Högsta förvaltningsdomstolen
 - B) Högsta domstolen
 - C) Tingsrätt
 - D) Hovrätt
- 10. Vad innebär begreppet "presumption" i juridiken?
 - A) Att något är bevisat
 - B) Att något är osäkert
 - C) Att något antas vara sant tills motsatsen bevisats
 - D) Att något är omöjligt
- 11. Vilken lag reglerar diskriminering i Sverige?
 - A) Diskrimineringslagen
 - B) Brottsbalken
 - C) Socialtjänstlagen
 - D) Arbetsmiljölagen
- 12. Vad kallas en lag som utfärdats av regeringen?
 - A) Lag
 - B) Förordning
 - C) Dekret
 - D) Proposition
- 13. Vilken typ av rätt är familjerätt?
 - A) Offentlig rätt
 - B) Civilrätt
 - C) Internationell rätt

- D) Straffrätt
- 14. Vad innebär "rätt till en rättvis rättegång"?
 - A) Att alla får sina mål prövade
 - B) Att processen alltid går snabbt
 - C) Att ingen får överklaga
 - D) Att domaren alltid dömer rättvist
- 15. Vad skyddas av yttrandefriheten?
 - A) Rätten att inte yttra sig
 - B) Rätten att kritisera staten
 - C) Rätten att sprida falska uppgifter
 - D) Rätten att kränka andra

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Rättsstat	En stat med lagar	En stat utan lagar	En stat med frihet
Juridik	Läran om lagar	Läran om politik	Läran om historia
Brott	Enligt lag	Enligt moral	Enligt tradition
Lag	Regler i samhället	Förordningar	
Rättigheter	Förordningar		Domstol
Åklagare	Den som försvarar	Den som åtalat	Den som dömer
Vittne	Den som ser något	Den som dömer	Den som försvarar
Dom	Beslut i rättegång	Lagtext	Brott
Bevis	Underlag för dom	Påstående	Argument
Skadestånd	Ersättning	Straff	Böter

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera vikten av rättssäkerhet i ett demokratiskt samhälle. Varför är detta en grundpelare för medborgarnas fri- och rättigheter?
2. Resonera kring skillnaderna mellan civilrätt och straffrätt. Ge exempel på fall där dessa två rättsområden tillämpas.
3. Hur påverkar internationella konventioner och avtal det svenska rättssystemet? Ge exempel på hur dessa kan påverka lagstiftning.
4. Analysera betydelsen av offentlighet och transparens i rättsprocessen.

Vilka fördelar och nackdelar finns det?

Bedömning

Totalt antal poäng:

	Betyg	Andel rätt (%)	Antal poäng
--	--------------	-----------------------	--------------------

E	30%	9 (av 30)
D	60%	18 (av 30)
C	75%	21 (av 30)
B	85%	24 (av 30)
A	90%	27 (av 30)

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- ☐ Word - Skapar ett dokument
- ☐ Svårare - Gör provet svårare
- ☐ Enklare - Gör provet enklare
- ☐ Facit - Ta fram facit
- ☐ Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Gymnasiet](#), [Prov](#)